

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-Le.431.9.2.2023.6

Poznań, 31 stycznia 2024 r.

Pan
Krzysztof Wichrowski
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „AS”
Krzysztof Wichrowski
ul. Św. Anny 22
87-890 Lubraniec

Reprezentowany przez:

Pani
Urszula Stefaniak
Dyrektor
Dom Seniora „Broniek”
Filia w Szelejewie Drugim
Szelejewo Drugie 10A
63-820 Piaski

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 10 w związku z art. 126 i 127 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) (zwanej dalej *ustawą o pomocy społecznej*), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, przeprowadził w okresie od 15 grudnia do 29 grudnia 2023 roku kontrolę doraźną w Domu Seniora „Bronek” Filia w Szelejewie Drugim, zlokalizowanym pod adresem: Szelejewo Drugie 10A, 63-820 Piaski (zwanym dalej *Domem Seniora* lub *Placówką*).

Zakres kontroli obejmował spełnienie standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw osób przebywających w placówce oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 1 stycznia 2023 roku do dnia zakończenia kontroli.

W dniu 10 listopada 2023 r. do Wydziału Polityki Społecznej wpłynęło drogą elektroniczną anonimowe pismo z zastrzeżeniami co do funkcjonowania Domu Seniora. Autor pisma podnosił w nim, że: pokoje Placówki nie są odpowiednio przystosowane do wymogów obowiązujących przepisów, Dom nie spełnia właściwej opieki lekarskiej, a pracownicy opiekujący się mieszkańcami nie posiadają właściwych kwalifikacji. Nadto autor pisma podnosił, że Dom Seniora nie zapewnia zabezpieczeń przed niekontrolowanym wychodzeniem mieszkańców poza jego teren.

Ustaień kontrolnych dokonano na podstawie oględzin dokumentacji prowadzonej w Domu Seniora, oświadczeń i pisemnych wyjaśnień uzyskanych od Dyrektora Placówki oraz oględzin bazy lokalowej i obserwacji.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, podpisanym przez Panią Dyrektor bez zastrzeżeń w dniu 11 stycznia 2024 r. (wpływ do WUW 16.01.2024 r.).

W oparciu o te ustalenia działalność kontrolowanej Placówki oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.¹

W toku kontroli ustalono co następuje:

Pierwszego dnia kontroli (tj. 13 grudnia 2023 r.) lista mieszkańców Placówki obejmowała 50 nazwisk i zgodna była z decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2023 r., znak PS-Pi.9423.2.2.2022.1 w sprawie wydania Panu Krzysztofowi Wichrowskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą – Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „AS” Krzysztof Wichrowski, z siedzibą pod adresem: ul. Św. Anny 22, 87-890 Lubraniec, na czas nieokreślony, zezwolenie na prowadzenie w ramach działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pod nazwą: Dom Seniora „Bronek” – filia w Szelejewie Drugim, z siedzibą pod adresem: Szelejewo Drugie 10A, 63-820 Piaski, z liczbą miejsc 57.

W kwestii zabezpieczeń przed niekontrolowanym wychodzeniem mieszkańców przy zachowaniu ich praw, Dyrektor Domu potwierdziła, iż miał miejsce przypadek wzmiankowanego przez autora anonimu opuszczenia terenu Domu Seniora przez mieszkankę Domu. Pracownicy Domu Seniora zostali zaalarmowani o spacerującej po okolicy mieszkance przez mieszkańców wsi Szelejewo. Dyrektor wyjaśniła, że po powzięciu tej

---

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

informacji sama podjęła niezwłoczne działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia. W konsekwencji – wszyscy pracownicy otrzymali słowne upomnienia za niestosowanie się do zaleceń zabezpieczania wejść i wjazdów, natomiast z pracownicą, która miała dopuścić się względem mieszkanki niewłaściwego zachowania Dom niezwłocznie zakończył współpracę.

Dom jest położony na ogrodzonej posesji z zamykaną na klucz bramą. Na bramie umieszczony jest numer telefonu do pracownika odpowiedzialnego za umożliwienie dostępu do posesji. W godzinach pracy administracji wejście główne do Domu jest otwarte, a ruch przy drzwiach – monitorowany przez pracowników administracji. Po godzinach pracy administracji wejście jest zamykane, a osoba odwiedzająca Dom (lub opuszczająca budynek) musi poczekać na pracownika Domu dysponującego kluczem.

Jednocześnie Dyrektor Domu oświadczyła, że żaden z mieszkańców Domu nie ma wydanego przez lekarza zaświadczenia wskazującego na zasadność ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu placówki.

W kwestii opieki lekarskiej ustalono, iż opiekę medyczną w ramach POZ sprawuje lekarz, który przebywa w Domu Seniora raz w tygodniu w poniedziałki, a w pozostałe dni tygodnia pozostaje w stałym kontakcie z Placówką. Konsultacje lekarskie odnotowywane są w Raportach pielęgniarskich. Ponadto w nich raportowane są m.in. stany pogorszenia zdrowia i zastosowane procedury pielęgniarskie oraz użyte leki, wyniki pomiarów parametrów stanu ogólnego, zaobserwowane odstępstwa od normy w zachowaniu mieszkańców.

W kwestii zabezpieczenia kadrowego właściwej opieki ustalono, iż dla 57 mieszkańców określonych w zezwoleniu Wojewody, Dom Seniora jest zobowiązany zatrudniać osoby spełniające wymogi określone w art. 68a pkt 4 ustawy w łącznym wymiarze czasu pracy odpowiadającym 19 etatom. Placówka zatrudnia 27 pracowników zajmujących się bezpośrednią pracą z mieszkańcami (zatrudnionych na stanowiskach: Kierownik zespołu opiekuńczo – terapeutycznego, opiekuna medycznego, opiekuna osoby starszej, pomocy opiekuna, pielęgniarki oraz kąpielowej), w ramach 21,6 etatu. Prace takie realizuje także Dyrektor Domu, którego zaangażowanie w ww. prace zgodnie z art. 68a pkt 5 ustawy wynosi nie więcej niż 0,5 etatu. Zatem w dniach kontroli wskaźnik zatrudnienia osób w Domu Seniora, o którym mowa w art. 68a pkt. 4 ustawy dla 57 mieszkańców wg zezwolenia Wojewody wynosił 0,37 etatu (21,6 etatu / 57osób). W związku z powyższym Placówka w dniach kontroli spełniała wymogi określone w art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej w zakresie liczby pracowników wykonujących pracę na rzecz mieszkańców.

W zakresie kwalifikacji kadry stwierdzono, że iż osoby wykonujące czynności na rzecz mieszkańców Domu Seniora, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1, tj. opiekunowie medyczni, opiekunowie osoby starszej, pielęgniarki, a także kierownik zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, posiadają niezbędne kwalifikacje do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach. Specjalistyczne kwalifikacje posiadają także osoby niewymienione wprost w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, a zatrudnione w Placówce na stanowiskach: technika masażysty, fizjoterapeuty, terapeuty / psychologa oraz technika farmacji.

Przeanalizowano przykładowy grafik pracy personelu Placówki z miesiąca listopada 2023 r. Kadra opiekuńcza pracuje w systemie 12-godzinnym, tj. na dyżurach dziennych w godzinach od 7.00 do 19.00 i nocnych od 19.00 do 7.00. W listopadzie na każdym z dyżurów dziennych pracowało zawsze od 3 do 6 opiekunów. Ponadto dyżur w tym czasie pełniły zawsze 1 lub 2 pielęgniarki, a dwukrotnie 3 pielęgniarki. W nocy, tj. na dyżurach od 19.00 do 7.00 opiekę sprawowały zawsze 1 lub 2 opiekunki i dodatkowo 1 pielęgniarka.

Pielęgniarki (na przykładzie listopada) najczęściej w ciągu dnia pracują w godzinach od 8.00 do 14.00 jedna osoba i druga od 11.00 do 19.00. W nocy, we wszystkie dni tygodnia, w godzinach od 19.00 do 7.00 zawsze obecna jest pielęgniarka. W weekendy pielęgniarki dyżur dzienny sprawują jednoosobowo w godzinach od 9.00 do 18.00 lub od 11.00 do 19.00. W kwestii bazy lokalowej ustalono, że budynek oraz jego otoczenie, zgodnie z art. 68 ust. 4 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, pozbawione są barier architektonicznych. Budynek został wyposażony w 2 windy umożliwiające transport osób leżących, co jest zgodne z art. 68 ust. 4 pkt 2 ww. ustawy.

Pokoje mieszkalne usytuowane są na parterze i piętrze budynku. Dom Seniora posiada 31 pokoi mieszkalnych, spośród których 11 pokoi jest jednoosobowych, 14 – dwuosobowych i 6 – trzyosobowych. Wszystkie pokoje posiadają metraż w przeliczeniu na osobę zgodny z wymogiem określonym w art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. a-d ww. ustawy, tj. posiadają powierzchnię nie mniejszą niż 9 m² na mieszkańca w pokojach jednoosobowych (tj. od 9,80 m² do 14,30 m²), a w pokojach wieloosobowych nie mniejszą niż 6 m² na osobę (tj. od 6,90 m² do 9,83 m²).

We wszystkich pokojach znajdowały się łóżka lub tapczany oraz szafy w liczbie odpowiadającej liczbie mieszkańców pokoju. Ponadto pokoje wyposażone były w stoły, krzesła i szafki nocne. W pokojach znajdowały się także komody, lampki nocne i półki wiszące. We wszystkich pokojach znajdują się czujki systemu przeciwpożarowego, a liczba wyprowadzeń elektrycznych jest adekwatna do liczby mieszkańców. W 26 pokojach zainstalowano system przyzywowy. Zgodnie z wyjaśnieniami osób uczestniczących w oględzinach systemu przyzywowego nie ma w pokojach zamieszkałych przez osoby sprawne.

Wszystkie pokoje w obiekcie mają samodzielne łazienki. Każda wyposażona jest w WC, natrysk bezprogowy, umywalkę z lustrem, uchwyty dla osób niepełnosprawnych. Ponadto w większości łazienek znajdowały się krzesła kąpielowe. Sprzęty w łazienkach dostosowane są dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Liczba pomieszczeń sanitarnych zapewnia, zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, dostęp do jednej toalety dla nie więcej niż 4 osób i dostęp do jednej łazienki dla nie więcej niż 5 osób (zarówno z miejsc kąpielowych jak i WC jest możliwość korzystania przez nie więcej niż 2 osoby). Ponadto w Placówce znajdują się odpowiednio wyposażone łazienki ogólnodostępne.

W Placówce zorganizowano także 2 jadalnie, świetlicę, kąciki wypoczynkowe, pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia oraz pomieszczenia rehabilitacyjne i magazynowe. Powyższe jest zgodne z art. 68 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Dom Seniora nie dysponuje księgą skarg i wniosków ani nie rejestruje tego typu spraw. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektor Domu, o możliwości zgłaszania uwag i sugestii rodziny mieszkańców są informowani w treści umowy o świadczenie opieki, a dane do kontaktu rodzin z Domem przekazywane są wraz z umową podpisywaną w dniu przyjęcia. Jak zapewnia Dyrektor skargi i wnioski są przyjmowane i rozpatrywane na bieżąco.

Podczas przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. w zakresie kwalifikacji kadry:

Osoby zatrudnione w Placówce na stanowisku pomocy opiekuna (5 osób) oraz osoba zatrudniona na stanowisku kąpielowej nie posiadają udokumentowanego co najmniej 2-letniego doświadczenia zawodowego polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych

osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, co jest niezgodne z art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Dyrektor Placówki w dniu 18 grudnia 2023 r. oświadczyła, iż szkolenie z zakresu pierwszej pomocy planowane jest na koniec pierwszego kwartału 2024 r. Będzie ono skierowane do zespołu pielęgniarsko – opiekuńczego, rehabilitacji oraz pracowników administracyjno – gospodarczych (...), technika farmacji, terapeutów i stanowisk administracji mających bezpośredni kontakt z mieszkańcem (...).

2. w zakresie zobowiązań podmiotu prowadzącego Placówkę dotyczących tablic informacyjnych:

Na budynku nie stwierdzono obecności tablicy informacyjnej zawierającej informacji o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numeru wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Ponadto na ścianie głównego korytarza umieszczono *tablicę informacyjną*. Nie stwierdzono na niej obecności informacji wymienionych w art. 68a pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

3. w zakresie wyposażenia pokoi mieszkalnych:

W trakcie przeprowadzania oględzin w niektórych pokojach mieszkalnych stwierdzono braki w wyposażeniu, tj.: w 3 pokojach nie było stołu, w 9 pokojach nie było krzesel, a w 1 pokoju nie było szafek nocnych. Dyrektor Placówki w dniu 18 grudnia 2023 r. oświadczyła: (...) *w nielicznych pokojach nie ma stołów, krzesel oraz zamiast szafek przyłóżkowych są małe stoliki. Takie sytuacje podyktowane są prośbami samych Mieszkańców. Oni sami dokonują wyboru czy chcą lub nie mieć ww. wyposażenie w pokoju, który jest ich mieszkaniem.*

Brakujące oraz dodatkowe wyposażenie pokoi mieszkalnych znajdowało się w pomieszczeniach magazynowych Placówki.

Mając na uwadze powyższe, odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. w zakresie przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków:

W Domu Seniora nie opracowano Procedury przyjmowania skarg i wniosków od mieszkańców lub ich rodzin. Ponadto w Placówce nie prowadzi się *Księgi skarg i wniosków*, co uniemożliwia zweryfikowanie wpływu jakiegokolwiek skargi czy zażalenia na działalność Placówki lub wniosku sugerującego wprowadzenie zmian celem usprawnienia funkcjonowania Domu Seniora.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Do wykonywania usług opiekuńczych względem mieszkańców Domu Seniora zatrudniać osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodów ściśle określonych w art. 68a pkt 4 lub osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom

- w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy, zgodnie z art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.
- Umieszczenie w widocznym miejscu na budynku, tablicę informacyjną zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, zgodnie z art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej;
  - Umieszczenie wewnątrz budynku na tablicy ogłoszeń informacji, o których mowa w przepisie art. 68a pkt 3 lit. a-e ustawy o pomocy społecznej, tj.: a) zakresu działalności prowadzonej w Placówce, b) podmiotu prowadzącego Placówkę, w tym informacje o siedzibie lub miejscu zamieszkania podmiotu, c) numeru Placówki w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, d) numerów alarmowych, e) danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw pacjenta, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, właściwego ze względu na miejsce położenia Placówki ośrodka pomocy społecznej, prokuratury rejonowej oraz sądu opiekuńczego.

Ponadto rekomenduję:

- Wzmożenie nadzoru nad pracownikami sprawującymi opiekę nad mieszkańcami Domu Seniora, aby nie dopuścić do zdarzenia jakie miało miejsce z udziałem mieszkanki, która opuściła Placówkę i zdezorientowana poruszała się po wsi Szelejewo Drugie.
- Opracowanie Procedury wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków i podanie jej do wiadomości mieszkańców Domu Seniora i ich rodzin.
- Zaprowadzenie w Placówce „Książki skarg i wniosków” oraz umieszczenie na tablicy ogłoszeń informacji o miejscu jej przechowywania i możliwości dokonania wpisu.

Informuję Panią Dyrektor, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

Przypominam także, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12.000 zł.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

Przygotowała: Anna Grabarska-Łyskawka – inspektor wojewódzki, dnia 13.03.2024 r.

